

Bilaga 6 Sammanställning och fördjupad beskrivning av målnivåer 2018- 2020

1	Inledning	5
2	Verksamhetsmålen	5
2.1	Bakgrund	5
2.2	Matchning	6
2.2.1	Bakgrund	6
2.2.2	Andel arbetsgivare som fått tillräckligt med sökande för att kunna anställa	7
2.2.3	Andel av arbetslösa med ersättning från a-kassa eller aktivitetsstöd som inte har ägnat tid åt arbetssökande	7
2.2.4	Arbetsmarknadsutbildning	8
2.3	Etableringsuppdraget	10
2.3.1	Bakgrund	10
2.3.2	Andel i arbete och utbildning 90 dagar efter avslutad etableringsplan	11
2.3.3	Omsättning till arbete och studier efter avslutad etablering för arbetssökande i program	13
2.3.4	Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget- Andel som studerar vuxenutbildning inom etableringsplan	13
2.3.5	Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget - Andel med arbete inom etableringsplan	13
2.3.6	Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget - Andel som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program inom etableringsplan/inom etableringsprogrammet	14
2.4	Långtidsarbetslöshet	14
2.4.1	Bakgrund	14
2.4.2	Omsättning till arbete eller studier i jobb- och utvecklingsgarantin	15
2.4.3	Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- Aktiviteter i jobb- och utvecklingsgarantin	16
2.5	Ungdomsarbetslöshet	16
2.5.1	Bakgrund	17
2.5.2	90 dagarsgarantin- Ungdomar utanför etableringen som varit öppet arbetslösa minst 90 dagar sammanhängande utan dokumenterat erbjudande om insats	17
2.6	Personer med funktionsnedsättning	18
2.6.1	Bakgrund	18
2.6.1	Andelen personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som övergår till arbete eller studier	18
2.7	Övergångar till studier	19
2.7.1	Bakgrund	19
2.7.2	Övergångar till studier för arbetslösa med högst förgymnasial utbildning	20
3	God förvaltning	22

4	Appendix målnivåer 2018-2020	23
----------	---	-----------

©Arbetsförmedlingen, 2018
Författare: Katarina Edin och Håkan Martinsson
Datum: 2018-01-08
Diarienummer: Af-2017/0016 6626

1 Inledning

I denna bilaga till Arbetsförmedlingens verksamhetsplan för 2018 beskrivs målnivåer för verksamhetsmålen 2018-2020. Syftet är att sätta målnivåerna för 2018 i ett flerårigt perspektiv och beskriva den förväntade resultatutvecklingen 2018-2020. Betydande förutsättningar och aktiviteter som påverkar målnivåerna redovisas för varje mål. Indikatorerna är uppdelade efter om de främst är kopplade till arbetsmarknadens utveckling eller Arbetsförmedlingens bidrag.

I VP 2018 sätts målnivåer på indikatorer kopplade till Arbetsförmedlingens bidrag och nivåerna framgår även av huvuddokumentet VP 2018. Promemorian täcker resultatredovisning av samtliga verksamhetsmål samt särskilt viktiga områden enligt följande:

- Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån tas upp i särskilda avsnitt under matchning, långtidsarbetslöshet respektive etableringsuppdraget.
- 90 dagarsgarantin för ungdomar under avsnittet om ungdomsarbetslöshet.
- Arbetsmarknadsutbildning under avsnittet om matchning.

Bilagan innehåller målnivåer kopplade till respektive verksamhetsmål samt målnivåer till de särskilt viktiga områdena ovan. En sammanställning av målnivåerna framgår sist i bilagan.

2 Verksamhetsmålen

2.1 Bakgrund

Vi har en stark arbetsmarknad och många arbetslösa, såväl långtidsarbetslösa, nyanlända, ungdomar och personer med funktionsnedsättning kommer ut i arbete eller studier. Under 2017 har i genomsnitt mer än 4500 inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin varje månad gått till arbete eller studier, varje månad har i snitt drygt 4000 personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga gått till arbete eller studier och mer än 650 av de som lämnat etableringsuppdraget varje månad har varit arbete eller studier efter 90 dagar. (En person kan ingå i flera grupper).

Målen i regleringsbrevet för 2018 innebär förbättringar av resultaten inom samtliga områden, förutom ungdomar där vi ska upprätthålla 90 dagarsgarantin. Sammantaget innebär målnivåerna 2018 en ökning av andelen och antalet övergångar till arbete och studier jämfört med 2017. Mest omfattande ökning sker inom etablering samt övergångar till studier för arbetslösa med högst förgymnasial

utbildning, där målnivåerna innebär väsentliga ökning. Omfattningen av ökningen varierar mellan målområdena men totalt innebär målnivåerna en omfattande resultatförbättring. Vad andelsökningarna innebär i antal är dels beroende av volymutvecklingen under respektive period dels av i vilken utsträckning individerna som går ut i arbete eller studier ingår i flera målgrupper. Givet det underlag vi har om dessa faktorer bedömer vi att det handlar om i storleksordningen om drygt 1000 fler i genomsnitt per månad jämfört med 2017. För att nå målnivåerna 2018 inom etablering, jobb- och utvecklingsgarantin, personer med funktionsnedsättning samt korttidsutbildade ¹. Ca 600 av denna genomsnittliga ökning består av övergångar till utbildning för korttidsutbildade. På ett år motsvarar målnivåerna minst ca 13000 fler i arbete och studier inom dessa nämnda grupper. Utöver detta innebär målnivåerna för att höja aktivitetsnivåerna inom Jobb- och utvecklingsgarantin och i etableringen att betydligt fler, över 10000 fler i genomsnittlig volym per månad 2018 jämfört med 2017, rustas genom arbetsplatsförlagda aktiviteter. Målnivåerna är generellt högre än de senaste årens resultat och för flera av målområdena kommer det att innebära de högsta resultatnivåerna på många år. Målen ska nås i en situation där antalet arbetslösa med efterfrågade kompetenser minskar samtidigt som antalet arbetslösa som står längre ifrån arbetsmarknaden stiger.

2.2 Matchning

Matchningen på arbetsmarknaden ska förbättras och rekryteringsproblem motverkas genom bland annat intensifierade förmedlings- och vägledningsinsatser.

2.2.1 Bakgrund

Det är ett fortsatt stort inflöde av lediga platser och det är en stor utmaning att förbättra matchningen och motverka rekryteringsproblemen.

Matchningsproblematiken tilltar inom många områden och tillgänglig arbetskraft som kan ta jobben direkt har minskat. Allt fler arbetsgivare rapporterar att bristen på arbetskraft påverkar deras möjligheter att rekrytera. Andelen arbetslösa med högst förgymnasial utbildning har ökat under flera års tid. Resultatet 2017 visar på en fortsatt nedåtgående trend av matchningen trots fortsatt stark arbetsmarknad.

Arbetskraftsbristen och fortsatt god konjunktur talar för att det närmsta åren blir utmanande att förbättra matchningen. Inom allt fler yrken är det på kort och på längre sikt svårt att klara kompetensförsörjningen.

Samtidigt arbetar myndigheten mot att förbättra resultaten för kommande år och bedömer att förbättringar i arbetssätt och kanalförflyttning kan förbättra Arbetsförmedlingens bidrag till matchningen. Vi har också stora variationer i matchningsresultat och flera branscher där anledningen till att arbetsgivare inte får arbetssökande inte i huvudsak beror på brist på utbildning. Arbetsförmedlingens bidrag till matchningen påverkas bl.a. av faktorer såsom t.ex. vår förmåga att; prioritera arbetsgivare (där vi både kan bidra till att vakanser tillsätts, att vakanstiderna kortas och samtidigt flytta om i kön av arbetssökande), att ha kvalitet i

---

¹ Med utgångspunkt i utgiftsprognos oktober 2017 samt myndighetens bedömningar av respektive målgrupp 2018.

matchningsunderlag samt vår förmåga att säkerställa leverans på alla order och fullfölja uppdragen.

Arbetsförmedlingens bidrag till matchningen mäts i huvudsak genom i vilken utsträckning arbetsgivare får tillräckligt med sökande för att kunna anställa, om arbetsförmedlingen bidrar till en snabbare/bättre rekryteringsprocess, resultat efter arbetsmarknadsutbildning samt arbetssökandes sökaktivitet i form av andel som inte ägnat någon tid åt jobbsökande

2.2.2 Andel arbetsgivare som fått tillräckligt med sökande för att kunna anställa

Andelen arbetsgivare som lämnat en ledig plats till Arbetsförmedlingen och som angett att de fått tillräckligt med sökande för att kunna anställa är oförändrad jämfört med 2016 (74 procent). Den vanligaste orsaken till att arbetsgivare inte fått tillräckligt med sökande att anställa är avsaknad av utbildning och erfarenhet hos de sökande. Drygt hälften av arbetsgivarna angav detta som skäl, vilket är en viss ökning jämfört med 2016. Matchningsproblematiken är komplex där såväl sökandesammansättning, efterfrågeutveckling som våra arbetssätt spelar roll för resultatutvecklingen.

Målnivåer för andel arbetsgivare som får tillräckligt med sökande bedöms till 75 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen ska öka till 76-78 procent 2019 och ytterligare 2 procentenheter till 2020. Förändringarna, framförallt 2018, kan vid första anblicken synas liten men utifrån de stora volymerna av lediga platser (ca 1 miljon platser per år²) och den tilltagande bristen på arbetskraft innebär att en sådan resultatförbättring ger avsevärt fler fall där arbetsgivare får tillräckligt med sökande för att kunna anställa och i förlängningen fler arbetssökande som får arbete.

Avseende om Af:s service bidragit till snabbare/bättre rekryteringsprocess svarade 40 procent av arbetsgivarna ja eller delvis ja 2017. Det innebär en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2016. Resultatnivån har försämrats under perioden 2015-2017 och givet bedömningen av matchningsförutsättningarna 2018-2020 bedömer vi att en vändning av denna trend till en ökning är ett bra resultat.

Målnivån för Af:s service bidragit till snabbare/bättre rekryteringsprocess bedöms till 41 procent, en ökning med två procentenheter jämfört med 2017. Andelen ska öka till 43-45 procent 2019 och 45-47 procent 2020.

2.2.3 Andel av arbetslösa med ersättning från a-kassa eller aktivitetsstöd som inte har ägnat tid åt arbetssökande

Det är de som är lågaktiva som Arbetsförmedlingen framförallt bör arbeta med för att få till en effektiv sökaktivitet. Arbetsförmedlingen ska underrätta arbetslöshetskassan om det finns anledning att anta att den arbetssökande inte har varit tillräckligt aktiv i sitt arbetssökande. Det är även viktigt för ersättningssystemets legitimitet att

---

² Undersökningar visar på viss förekomst av dubletter, dvs publicering av samma plats/order flera gånger, men omfattningen av lediga platser är oavsett det mycket stor

arbetslöshetskassorna inte betalar ut arbetslöshetsersättning på felaktiga grunder. Ingen eller mycket låg sökaktivitet kan innebära att arbetslöshetskassan beslutar om en officiell varning eller avstängning från rätt till ersättning.

Resultatet visar hur stor andel av de arbetslösa som uppstår ersättning som inte lagt ner någon tid på sitt arbetssökande, med undantag för de som inte sökt arbete på grund av att de fått arbete/utbildning. Under 2017 var andelen drygt 15 procent med en svagt nedåtgående trend.

När resultatet bryts ner på de olika ersättningsformerna framkommer att andelen personer som uppger att de inte lagt någon tid på att söka jobb är betydligt högre för programdeltagare (q 3 2017 20 procent) än för öppet arbetslösa (q 3 2017 8 procent) som är påanmälda till en arbetslöshetskassa. När det gäller arbetslöshetsförsäkringen finns inget godtagbart skäl för att inte aktivt söka lämpliga arbeten medan kravet inom aktivitetsstödet kan se olika ut beroende på vilket program deltagaren är i och i vilket skede av programmet, se fotnot nedan.

En förklaring till den högre andelen bland programdeltagare är att det i denna grupp finns personer som är undantagna från kravet på att söka lämpliga arbeten. Personer som har de förberedande insatserna kartläggning, vägledning och rehabilitering (KVR) ska anses ha godtagbara skäl för att inte aktivt söka lämpliga arbeten under hela programperioden men ingår idag i indikatorn³. I november 2017 hade cirka 28 000 personer denna insats⁴. Det är i nuläget inte möjligt att särskilja dessa från andra i den sökandeundersökning som ligger till grund för indikatorn och det finns en osäkerhet kring omfattningen av denna grupp. Arbetsförmedlingen kommer under 2018 att se över möjligheten att särskilja dessa från målgruppen, vilket kan föranleda justeringar av målnivåerna för 2019 och 2020.

Bedömningen är att *Andel arbetslösa med ersättning från a-kassa eller aktivitetsstöd som den senaste månaden inte har ägnat någon tid åt arbetssökande* ska minska till 13 procent för 2018. Att målnivån inte sätts lägre är med tanke på de grupperna ovan som är undantagna från kravet på att aktivt söka lämpliga arbeten, men även att det i det nya etableringsprogrammet kommer att finnas deltagare som omfattas av utbildningsplikten men ännu ej antagits för studier. Utifrån dessa förutsättningar sätts målnivån för 2019 på högst 10 procent och 8 procent för 2020.

2.2.4 Arbetsmarknadsutbildning

Resultatet 90 dagar efter arbetsmarknadsutbildning var drygt 36 procent 2017, vilket är 2 procentenheter högre än motsvarande period föregående år. Resultatet har förbättrats 2015 -2017, men behöver förbättras mer. Behovet av utbildning är stort

³ Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2017:5) om godtagbara skäl för en programdeltagare att inte aktivt söka lämpliga arbeten;

⁴ Även personer inom andra program som har insatser av kartläggande, vägledande, rehabiliterande karaktär kan under en begränsad period ha godtagbara skäl att inte söka lämpliga arbeten, vilket innebär att det i praktiken är fler än de 28000 i KVR som kan ha godtagbara skäl att inte söka lämpliga arbeten

bland många av de inskrivna arbetslösa samtidigt som det finns yrken inom vilka arbetsgivare upplever brist. Om Arbetsförmedlingen kan bidra till att fler som går arbetsmarknadsutbildning får arbete är det ett bidrag till en förbättrad matchning.

Andelen som går till arbete bör öka. Att säkerställa att arbetsmarknadspolitiska program leder till arbete är också ett tecken på god förvaltning och ett bidrag till samhällsnytta. Arbetsförmedlingen har i uppdrag att bidra till att den könsuppdelade arbetsmarknaden minskar och arbetsmarknadsutbildningen spelar en viktig roll för att uppnå detta.

Förutsättningar

Inför 2018-2020 finns det både externa och interna förutsättningar som påverkar hur utvecklingen för andelen i jobb efter avslutad arbetsmarknadsutbildning kommer att se ut. Nedan beskrivs fem huvudsakliga faktorer⁵.

- *God konjunktur och stor brist på arbetskraft.* Givet att bristen på arbetskraft fortsätter under en fortsatt gynnsam konjunktur med viss avmattning kommer arbetsgivarnas behov av utbildad personal vara fortsatt stor. Myndigheten har dock sett att effekten av arbetsmarknadsutbildning inte ökat i den omfattning som myndigheten förväntat vilket gör att konjunkturen förväntas ha en mindre påverkan på resultatet av arbetsmarknadsutbildning.
- *Färre deltagare från etableringen att vänta och ny yrkessvenska.* Från den 1 januari 2018 införs utbildningsplikt inom det nya etableringsprogrammet. Denna grupp kommer därmed inte längre vara aktuell för att delta i arbetsmarknadsutbildning. Från och med december 2017 finns avtalen för den nya versionen av yrkessvenska på plats. Med detta språkstöd förväntas fler deltagare som har behov av språkstöd ta sig igenom arbetsmarknadsutbildningen på ett bättre sätt.
- *En mer träffsäker anvisning till arbetsmarknadsutbildningar* kommer förbättra resultatet.
- *Avtalssituation.* Under 2017 har avtal kommit på plats inom de avtalsområden som saknats under 2015 och 2016..

Målnivåer

Givet ovan förutsättningar bör effekten av arbetsmarknadsutbildningar öka. Målnivån för 2018 sätts till 49 procent som helårsresultatet 2018 för både kvinnor och män. För lyckas med den nå målnivån krävs även ett omfattande arbete för att förbättra rekryteringen till arbetsmarknadsutbildning och ett aktivt jämställdhetsperspektiv. Detta kommer bl.a. kräva tätare dialoger med arbetsgivare

---

⁵ Vid bedömning av målnivåer för arbetsmarknadsutbildningar på längre sikt finns det ett antal osäkerhetsfaktorer som gör bedömningen av målnivåer svårare. En av dessa osäkerhetsfaktorer är tilläggsdirektivet till Arbetsmarknadsutredningen, som har fått uppdraget att utreda huruvida arbetsmarknadsutbildningen kan svara mot arbetsmarknadens behov samt i vilken form och av vilka aktörer arbetsmarknadsutbildningar ska tillhandahållas av.

med rekryteringsbehov. Andelen med arbete efter arbetsmarknadsutbildning ska öka till intervallet 55-60 procent 2019 och över 60 procent 2020.

2.3 Etableringsuppdraget

Andelen personer som lämnar etableringsuppdraget för arbete eller studier ska öka väsentligt jämfört med föregående år, särskilt bland kvinnor. Andelen som studerar inom etableringsuppdraget ska öka väsentligt, särskilt bland nyanlända med kort utbildning.

2.3.1 Bakgrund

Kraftigt ökad målgrupp

Genom åren har antalet inskrivna i Etableringsuppdraget varierat med anledning av aktuella migrationsströmmar. Antalet deltagare i uppdraget har ökat successivt och särskilt stark var denna ökning under 2016 till följd av den internationella flyktingkrisen och det stora antalet asylsökande under hösten 2015. Antalet nya i etableringsuppdraget var drygt 27 700 under 2015 och 39 200 under 2016. Under slutet av 2017 har dock antalet nya i uppdraget underskridit det antal som lämnat uppdraget, vilket innebär att det nu märks att antalet deltagare i etableringsuppdraget har börjat minska. Det totala antalet kvarstående är dock fortsatt på en mycket hög nivå.

Utbildningsnivån hos den grupp som var nya i etableringsuppdraget 2016 var högre än de som kom året innan. Den högre utbildningsnivån bland deltagarna väntas underlätta deras möjligheter att vara aktuella på arbetsmarknaden.

Ökande Extratjänster men sänkt tak i Nystartsjobb

Extratjänsterna öppnades upp för deltagare i etableringsuppdraget i december 2016. Efter en uppstartssträcka börjar nu antalet beslut om extratjänst att öka bland deltagarna.

Nystartsjobben står för den enskilt största delen av resultatet för andel i arbete och studier 90 dagar efter avslutad etablering under de senaste åren. Cirka 50 procent av dem som arbetar eller studerar 90 dagar efter avslutad etableringsplan har en anställning i form av ett nystartsjobb. I november 2017 sänktes taket för nystartsjobben för att harmonisera med övriga anställningsstöd, vilket skulle kunna få effekter på antalet individer som blir aktuella för nystartsjobb.

Nytt program riskerar att ta fokus från matchningen

Till och med årsskiftet 2019/2020 kommer Arbetsförmedlingen att behöva hantera parallella system och regelverk då de som vid ikraftträdandet av det nya regelverket redan har en etableringsplan fortsatt ska erbjudas insatser i enlighet med nuvarande regelverk. Hanteringen av parallella regelverk, fortsatt manuell inskrivning samt sjukanmälan och läkarintyg förväntas sammantaget bidra till en ökning av

arbetsförmedlarnas administrativa arbetsuppgifter och därmed minska möjligheterna att fokusera på matchning.

Tillfälliga uppehållstillstånd

Den nya lagen om tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT) ger personer som kan försörja sig själva genom anställning eller näringsverksamhet en möjlighet att bli beviljade permanent uppehållstillstånd (PUT). En följd av detta är att deltagare med tillfälliga uppehållstillstånd har fått ett större fokus på att snabbt hitta ett arbete. Detta visar sig exempelvis i form av att en större andel av dem med tillfälliga uppehållstillstånd arbetar inom ramen för sin etableringsplan jämfört med dem med permanenta uppehållstillstånd.⁶ De tillfälliga uppehållstillstånden innebär dock även en ökad stress för deltagarna som ofta har ett kortsiktigt fokus på anställningar som inte leder till en fast förankring på arbetsmarknaden.

Studiestartsstödet och utbildningsplikt - se avsnitt 2.6.2.

Handlingsplanen för utrikes födda kvinnor

Aktiviteterna i handlingsplanen rör både informationsinsatser och utbildning för att möjliggöra förändring i beteende hos personal, liksom aktiviteter kopplade till hur vi använder oss av våra olika kanaler för att öka utrikes födda kvinnors sysselsättning. Aktiviteterna i handlingsplanen för utrikes födda kvinnor förväntas ha en positiv påverkan på resultaten och då framför allt för kvinnor.

Övrigt

Utöver punkterna ovan ser vi även att Jobskills.se och fördjupat samverkan med kommunerna rörande nyanlända, kopplat till Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) kommer att påverka resultaten positivt.

2.3.2 Andel i arbete och utbildning 90 dagar efter avslutad etableringsplan

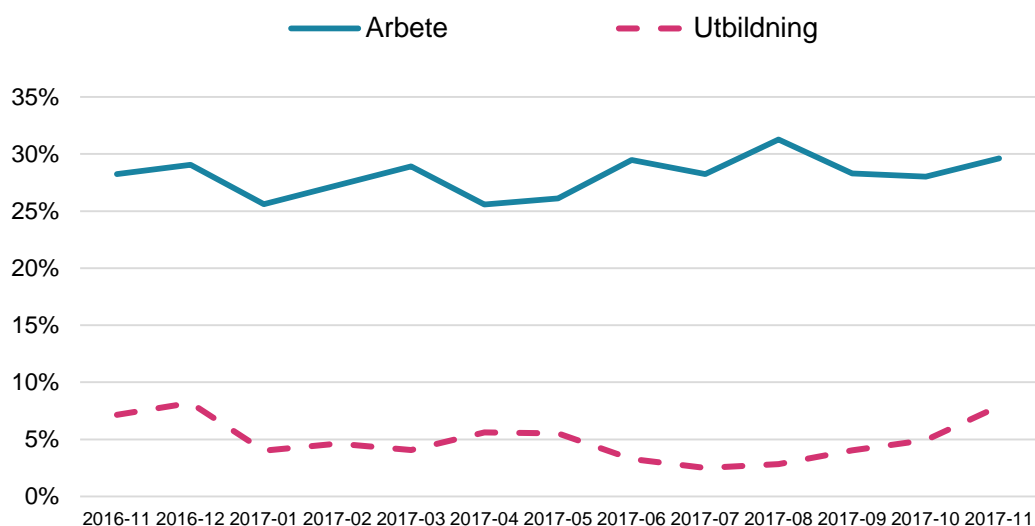
Sammantaget gör vi bedömningen att målnivån för 2018 bör bli bättre än utfallet för 2017. Utfallet för 2017 var 34 procent, vilket är något bättre än 2016. Under slutet av 2017 förbättrades resultatet (november 38 % och december 38 %) och en fråga har varit om det finns några säsongsvariationer i resultatutvecklingen eller om denna resultatnivå kan förväntas bibehållas. En delförklaring till de förbättrade resultaten är ökningen av extratjänster. Dock finns det även en säsongseffekt som en viktig förklaring en högre resultatnivå i slutet av 2016 och 2017. De senaste årens resultat visar på en uppgång under sista kvartalet respektive år, se figur nedan. Det finns inga större skillnader i efterfrågan på arbetskraft och övergångar till arbete som förklarar bättre resultat i slutet av året, däremot ökar andelen övergångar till studier för de som mäts i slutet av respektive år. Detta beror framförallt på att de som ingår i målgruppen för resultatet i november och december är de som avslutat etableringsplan i augusti respektive september då en stor del av studiestarterna sker. Andelen övergångar till reguljära studier är högre för dessa jämfört med andra delar av året. Det finns därmed en säsongsvariation i resultaten, vilket innebär att utgångspunkten för målnivå för respektive år är det årliga genomsnittet och inte

---

⁶ Utgiftsprognos oktober 2017

resultatnivån för årets sista månader. Målnivån för 2018 sätts därför till 35 procent. En utveckling från 34 till 36 procent innebär i praktiken en resultatförbättring på 6 procent.

Andel deltagare som är i arbete eller utbildning 90 dagar efter avslutad etableringsplan

Många av de som började i etableringsuppdraget under 2016 kommer att avsluta sin etableringsplan under 2018 som en följd av att två år har passerat sedan de skrevs in. Detta innebär att en målnivå på minst 36 procent för 2018 medför ett betydligt högre antal sökande som ska lämna till arbete eller studier för att nå den nivån. En utveckling från 34 till 36 procent innebär att antalet som lämnar till arbete eller studier måste öka med ca 50 procent. Arbetsförmedlingen anser att en sådan resultatförbättring är väsentlig.

Vi ser ett behov av att fokus stärks ytterligare på kvinnors omsättning till arbete och utbildning, och särskilt utbildning. Om männens resultat blir på en bara något högre nivå än vad det blivit 2017 innebär detta att vi skulle behöva ha en målnivå på minst 30 procent för kvinnorna under 2018.

För perioden 2019-2020 minskar målgruppen volymmässigt. Dock väntas målgruppens sammansättning bli mindre gynnsam utifrån att det i högre grad kommer vara kortutbildade och kvinnor som avslutar etableringen, grupper som historiskt sett har längre väg till arbete och studier. Vi bedömer att de insatser som nu införs i uppdraget, särskilt med ökat fokus på utbildning kommer ha positiv effekt på vårt resultat. Vår bedömning är därför att vi kommer att förbättra resultatet jämfört med 2018 och att målnivån för 2019 blir minst 38 procent och minst 40 procent för 2020.

2.3.3 Omsättning till arbete och studier efter avslutad etablering för arbetssökande i program

Vår bedömning är att utfallet för de som avslutat etablering och är i arbetsmarknadspolitiska program kommer att fortsätta att öka under 2018. Vi ser att de som är presumtiva att gå in i program under 2018 har en högre utbildningsnivå än de som gått in tidigare år. Utöver detta bedömer vi även att myndighetens ökade fokus på utbildning kommer att ge resultat. Målnivå för 2018 sätts därför till minst 5,3 procent i månadsgenomsnitt. Denna ökning motsvarar i stort sett samma resultatförbättringstakt som resultatet 90 dagar efter etablering torn ovan, vilket är en väsentlig förändring.

Vår bedömning är att de insatser som nu införs i uppdraget, särskilt med ökat fokus på utbildning kommer ha fortsatt positiv effekt på vårt resultat under 2019-2020. Exempelvis handlar detta om att vi bedömer att arbetet med utbildningsplikten har stabiliserat sig då och att vi i högre omfattning börjar se effekter av detta i resultaten. Vi ser också att användningen av studiestartsstödet kommer att kunna ge effekt under denna period⁷. Även arbetet med extratjänster och moderna beredskapsjobb bedömer vi har skalats upp för denna period. Vår bedömning är därför att vi kommer att förbättra omsättningstalet jämfört med 2018 och målet sätts till minst 5,6 procent för 2019 Och minst 6 procent för 2020.

2.3.4 Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget- Andel som studerar vuxenutbildning inom etableringsplan

Vi ser att den positiva utveckling som skett under 2017 kommer att fortsätta under 2018. Vår bedömning är att den fortsatta fokuseringen på att matcha till arbete genom utbildning tillsammans med införandet av utbildningsplikt kommer att leda till att vi ytterligare förbättrar vårt resultat. Vi bygger också detta på att målgruppens sammansättning ändras i den mån att det kommer att bli fler sökande som kommer att vara föremål för utbildning, givet den lägre utbildningsbakgrunden. Målnivå för 2018 sätts till minst 15 procent. Målnivåerna om aktivitetsnivåer i etableringen utgår från det som lagts fast i ledningens situationsrum 2017.

För 2019-2020 är vår bedömning att vi ser en fortsatt resultatförbättring utifrån att myndigheten har ett fortsatt fokus på att matcha till arbete genom utbildning samt att arbetet med utbildningsplikten har stabiliserat sig på en god nivå. Målnivå för 2019 sätts till minst 18 procent och för 2020 till minst 25 procent.

2.3.5 Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget - Andel med arbete inom etableringsplan

Givet de förändrade förutsättningarna med rådande konjunkturläge samt de krav kring anställning som finns kopplat till permanent uppehållstillstånd ska andelen arbetssökande som arbetar inom plan fortsätta att öka under 2018 och målet sätts till

---

⁷ Att studiestartsstödet väntas ge effekt först under perioden 2019-2020 är kopplat till att sökande under 2018 kommer att ha möjlighet att studera vuxenutbildning med aktivitetsstöd 30§ Punkt 6 Förordningen om arbetsmarknadspolitiska program. Denna möjlighet upphör i september 2018 och först därefter ser vi att användningen av studiestartsstödet kommer att öka.

15 procent. Inom etableringsprogrammet kommer det inte finnas möjlighet att ha arbete som aktivitet på samma sätt som inom etableringsplanen⁸, vilket gör att vi inte sätter mål för 2019-2020.

2.3.6 Rusta arbetssökande genom att höja aktivitetsnivån- etableringsuppdraget - Andel som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program inom etableringsplan/inom etableringsprogrammet

Inför de kommande åren ser vi ett något minskat totalt behov av programinsatser inom etableringen i och med införandet av utbildningsplikten. Detta baseras på att en stor del av programinsatserna går till sökande med kortare utbildningsbakgrund (55 procent) och att de är dessa som är målgruppen för utbildningsplikten. Vår bedömning är att detta kommer att göra att en stor del av våra sökande inte har samma behov av programinsatser och att vi därför inte bör ha en högre målnivå än vad vi uppnått för 2017. Därför blir målnivån för samtliga år 2018-2020 34 procent.

Merparten av programdeltagarna ingår i olika förberedande utbildningar (FUB) och den vanligast förekommande insatsen inom detta är grundläggande moduler. Denna insats kommer att upphöra under 2018 och ersättas med Yrkes- och studieförberedande moduler (YSM). På grund av överklaganden gällande upphandlingen av YSM kommer det troligen bli ett glapp mellan dessa två insatser under 2018 vilket vi bedömer kan dra ned den totala programanvändningen under året.

2.4 Långtidsarbetslöshet

Andelen inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin som går till arbete eller studier ska öka, inklusive dem som tidigare har avslutat en etableringsplan.

2.4.1 Bakgrund

Antalet som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin har minskat med drygt 2 000 personer under de senaste 12 månaderna och antalet var drygt 97 000 i december 2017. Under de senaste åren har andelen av deltagarna i jobb- och utvecklingsgarantin som tillhör grupper som generellt har svårare att få arbete^[1] ökat. Det är framför allt en ökning av andelen utomeuropeiskt födda som har föranlett denna ökning.

I utgiftsprognosen som lämnades i oktober 2017 är prognosen att det totala antalet deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin ska minska till 80 600 år 2020 och att andelen som tidigare deltagit i etableringen blir som högst 2019 (34 procent).

---

^[1] Utomeuropeiskt född, funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, över 55 år eller högst förgymnasial utbildning.

Andelen till arbete eller studier för deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin som tillhört etableringen är lite lägre än för deltagare som inte tillhört etableringen men har ökat samtidigt som andelen till arbete eller studier minskat för deltagare som inte tillhört etableringen. Under 2015 var skillnaden i andel i arbete eller studier över en procentenheter medan den var försumbar i slutet av 2017.

Ett antal insatser riktade mot målgruppen långtidsarbetslösa inom jobb- och utvecklingsgarantin kan påverka resultatet. Övergångarna till studier bör öka under 2018 eftersom studiestartsstödet bör börja sätta sig och utbildningsplikten införs, se avsnittet om övergångar till studier för personer med kort utbildning nedan. En möjlighet att använda sanktioner mot deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin med kort utbildning som inte söker anvisad utbildning är också något som kan justera flödet. Hur snabbt volymerna kan öka beror på eventuella förändringar av regelverket samt kommunernas möjlighet att leverera utbildningsplatser.

I utgiftsprognosen som lämnades 25 oktober⁹ räknar Arbetsförmedlingen med att antalet personer i subventionerade anställningar under anslaget kommer att uppgå till 16 300 personer i genomsnitt 2017 och 24 000 för 2018. Detta ska även ses mot bakgrund att nystartsjobben bedöms minska från 41 300 till 36 200 mellan åren. Förändringarna av subventionerade anställningar som aviseras i regeringens budgetproposition för 2018 tros kunna öka träffsäkerheten för totalen av subventionerade anställningar och nystartsjobb på så sätt att de i högre utsträckning går till personer som annars inte skulle ha fått arbete. Detta, tillsammans med fokus på extratjänster och moderna beredskapsjobb, bedöms bidra positivt till övergångarna till arbete bland deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin.

2.4.2 Omsättning till arbete eller studier i jobb- och utvecklingsgarantin

Andelen som går till arbete eller utbildning inom jobb- och utvecklingsgarantin har varit på en relativt konstant nivå under senare år. Sammantaget är det troligt att förvänta att Arbetsförmedlingens nya insatser kommer att leda till en viss ökning av övergångar till arbete eller studier på sikt. En del av insatserna har en längre startsträcka och troliga positiva effekter genom fler övergångar till arbete eller studier förväntas komma först efter 2018. En uppskattning utifrån resonemanget ovan är att andelen inom jobb- och utvecklingsgarantin som går till arbete eller studier kan förväntas ligga på 4,8 procent under 2018. Detta motsvarar en resultatförbättring på 5 procent.

Under 2019 och 2020 bedöms framförallt utbildningsplikt och studiestartsstöd få större genomslag och påverka omsättning till arbete och utbildning för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin positivt. Även arbetet med extratjänster och moderna beredskapsjobb bedömer vi kommer att ha en positiv resultatpåverkan för denna period. Sammantaget övriga insatser riktade mot deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin och förutsatt en fortsatt god arbetsmarknad är en uppskattning att andelen inom Jobb- och utvecklingsgarantin som går till arbete eller studier kan förväntas en viss ökning och ge ett resultat på minst 5,1 procent 2019 och 5,3 procent

---

⁹ Diarienummer: Af-2017/0054 6096.

2020. Den positiva påverkan växling till studier och anställningar förväntas ha riktas inte minst till tidigare deltagare i etableringen och omsättningen bör därför ligga på motsvarande nivå som för deltagare som inte tillhört etableringen, även för denna period.

Omsättning till arbete och studier för deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin som tillhört etableringen har ökat de senaste åren och förväntas öka även de kommande åren utifrån de insatser som riktas mot målgruppen och långtidsarbetslösa. För deltagare i Jobb- och utvecklingsgarantin som inte tillhört etableringen har omsättningen istället minskat något men prognos för 2018-2020 är en viss ökning. Målsättningen är likadan för båda delgrupperna under 2018-2020.

2.4.3 Rusta arbetsökande genom att höja aktivitetsnivån- Aktiviteter i jobb- och utvecklingsgarantin

För att förbättra resultaten ska åtgärdsplanen för ökad aktivitet i jobb- och utvecklingsgarantin genomföras. Andra åtgärder är att prioritera arbetsgivare (där vi både kan bidra till att vakanser tillsätts, att vakanstiderna kortas och samtidigt flytta om i kön av arbetsökande), ett förhöjt fokus på ackvirering, genomföra strategin för matchning till jobb genom utbildning och systematiserat arbetssätt inom etableringen. Ett fortsatt och intensifierat arbete med extratjänster och moderna beredskapsjobb har också betydelse. Utöver detta ska myndigheten bland annat även förbättra förutsättningarna för samarbete med arbetsintegrerade sociala företag (ASF).

Målnivåerna utgår från åtgärdsplanen. I åtgärdsplanen slås fast att andelen deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin som saknar registrerad aktivitet tydligt minska från april 2017 samt att andelen av deltagarna i jobb- och utvecklingsgarantin med arbetsplatsförlagda aktiviteter eller utbildning ska öka. Andelen med arbetsplatsförlagda aktiviteter målsätts till minst 40 procent för 2018 samt minst 45 procent för både 2019 och 2020. Andelen utan registrerad aktivitet målsätts till att vara högst 10 procent för alla år 2018-2020. Att minska tider i passivitet är viktigt då de tenderar att minska motivation och därmed förlänga vägen till arbete eller studier. Endast de personer där det inte finns någon relevant insats att erbjuda ska kunna sakna en aktivitet. En utgångspunkt för att andelen utan registrerad aktivitet inte förväntas kunna minska under 10 procent har varit att de som inte har någon registrerad aktivitet endast är de personer som vi bedömer att vi för tillfället inte har någon relevant insats att erbjuda. Bedömningen är att denna grupp utgör cirka 10 procent och att denna är relativt konstant över tidsperioden.

Målnivån för andelen som är hos kompletterande aktörer är minst 15 procent för samtliga år 2018-2020.

2.5 Ungdomsarbetslöshet

Unga ska övergå till arbete, påbörja studier eller erbjudas en insats som leder till arbete inom 90 dagar, i syfte att upprätthålla 90-dagarsgarantin.

2.5.1 Bakgrund

Arbetsmarknadsläget för unga har förbättrats påtagligt på senare år. Sysselsättningsgraden har stigit och arbetslösheten har minskat, detta enligt såväl SCB:s Arbetskraftsundersökningar som Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik.

För de flesta ungdomar tenderar övergången till arbete eller studier att gå förhållandevis smidigt. Men det är samtidigt långt ifrån alla ungdomar som har en spikrak väg in på arbetsmarknaden. Det går exempelvis en mycket tydlig skiljelinje på mellan dem som saknar en fullständig gymnasieutbildning och dem som har en sådan. För arbetsmarknadspolitiken är det därför en stor utmaning att en växande andel av de inskrivna arbetslösa ungdomarna har en kort utbildning. En stor andel saknar dessutom en utbildning motsvarande svensk grundskola och har också ofta en kort period bakom sig i Sverige. Många gånger finns även en koppling mellan att ha en nedsatt arbetsförmåga och sakna en fullgjord gymnasieutbildning.

Ett antal kategorier av ungdomar har alltså, av olika anledningar, svårt att etablera sig på arbetsmarknaden och redan i början arbetslivet löper de en högre risk att drabbas av långvarig arbetslöshet, vilket kan ge långsiktigt negativa effekter.

En viktig förutsättning för att fortsatt uppnå målsättningarna med 90-dagarsgarantin är en väl fungerande samverkan med kommunerna. Det är därför prioriterat att driva vidare samarbetet mellan Arbetsförmedlingen, SKL, kommunerna och Delegationen för unga till arbete (Dua).

2.5.2 90 dagarsgarantin- Ungdomar utanför etableringen som varit öppet arbetslösa minst 90 dagar sammanhängande utan dokumenterat erbjudande om insats

Allt sedan garantin infördes 2015 har antalet ungdomar som varit öppet arbetslösa utan att ha fått ett erbjudande om jobb, utbildning eller en annan insats gradvis minskat. I slutet av december 2017 var antalet som inte fått ett sådant erbjudande omkring 300, det vill säga mindre än en procent av alla inskrivna arbetslösa ungdomar. Detta är en minskning med omkring 1 000 ungdomar på bara 10 veckor. Arbetsförmedlingen bedömer i och med det att målet om 90-dagars garantin har uppnåtts. Detta då möjligheterna att nå och erbjuda *alla* öppet arbetslösa ungdomar är begränsade, inte minst av praktiska orsaker.

Målsättningen är att 90-dagarsgarantin ska fortsätta vara uppfylld under 2018-2020. Konkret handlar det om att ha i genomsnitt högst 500 ungdomar utanför etableringen som varit öppet arbetslösa minst 90 dagar sammanhängande utan dokumenterat erbjudande om insats. 90-dagarsgarantin är en övergripande målsättning om att ingen ung person ska vara arbetslös längre än 90 dagar innan hen erbjuds ett jobb, en utbildning eller en insats som leder till ett jobb. Arbetsförmedlingen ska därmed klara denna garanti oavsett konjunktur och andra externa faktorer.

2.6 Personer med funktionsnedsättning

Andelen personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som övergår till arbete eller studier ska öka.

2.6.1 Bakgrund

Målgruppen personer med funktionsnedsättning är relativt stabil över tid och motsvarar drygt 30 procent av de inskrivna. Eventuellt kan en ökning ske, framförallt inflöde från Försäkringskassan och identifieringar av personer med funktionsnedsättning inom etableringsuppdraget.

En fortsatt stark efterfrågan på arbetskraft och en obegränsad tillgång till resurser när det gäller de särskilda insatserna på 1:4 borde ge möjligheter. Förordningsförändringar och höjt tak för bidragsgrundande lönekostnad bör ge effekt på sikt.

De senaste årens betydande ökning av antalet SIUS-konsulenter börjar ge vissa resultat, nu när uppbyggnadsfasen är över och de flesta SIUS-konsulenter är inne i arbetet och har fler arbetssökande att arbeta med.

Vi har följt upp att vi överallt nu använder det ökade antalet utvecklingsanställningar vid Samhall AB och startat ett systematiskt arbete för att vi bättre ska använda de möjligheter Samhall i övrigt ger.

Det systematiska arbetssättet inom etableringen och en under året förnyad och gemensam utbildning för arbetsförmedlare och specialister kommer att ge förutsättningar för mer effektivt arbete inom etableringsuppdraget. Långsiktigt utvecklingsarbete inom projektet Se kompetensen, där målet är att fler arbetsgivare ska öppna upp sina arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning, samt ökat fokus på jämställdhetsintegrering bedöms bidra till förbättrat resultat 2018.

Inför kommande år förändras förutsättningarna till del. Vi får en successiv höjning av taket i den bidragsgrundande lönekostnaden. Det borde rimligen skapa förutsättningar för att fler kan få arbete med lönestöd på 1:4. Samtidigt bedömer vi att ett ökande, dock från en mycket låg nivå, antal deltagare i etableringsuppdraget kommer att bedömas ha en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. En försvarande omständighet är även inflödet från Försäkringskassan där personer kommer utanför samverkan och strukturerade mötesformer. Det ställer högre krav på identifiering av funktionsnedsättning och resursallokering.

2.6.1 Andelen personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som övergår till arbete eller studier

Vi bedömer att målnivån 2018 bör vara 5,9 procent, vilket är en avsevärd ökning i relation till tidigare års resultat (2017:5,6 %) och även över nivån för åren 2014-2016. Vi gör bedömningen att för perioden 2019-2020 bör vi kunna öka andelen personer som går till arbete eller utbildning. Målsättningen är 0,1 procentenheter per år, vilket ger 6,0 procent för 2019 och 6,1 procent för 2020.

2.7 Övergångar till studier

Andelen inskrivna utan fullständig gymnasieutbildning som påbörjar reguljära studier ska öka väsentligt.

2.7.1 Bakgrund

Målgruppen

I slutet av 2017 fanns det 134 000 öppet arbetslösa eller inskrivna i program med aktivitetsstöd (inklusive utbildningskontrakt) med högst förgymnasial utbildning. Det är en ökning jämfört med samma period året innan. Dessutom var det drygt 11 000 inskrivna med kort utbildning som hade tim- eller deltidsanställning.

Av de 134 000 är 30 procent under 30 år och ytterligare 35 procent är mellan 30 och 44 år. Det innebär att två tredjedelar av dem med kort utbildning har minst tjugo år kvar i arbetskraften. Det finns därför starka skäl till att investera i utbildning för att säkra individens långsiktiga arbetsmarknadsdeltagande såväl som framtida kompetensförsörjning.

Krav på avslutad Sfi

Det är mycket vanligt förekommande att kommunerna sätter upp informella behörighetskrav på både grundläggande och gymnasial nivå. Många kommuner säger att en individ måste ha klarat svenska för invandrare på C- eller D-nivå för att kunna påbörja annan reguljär utbildning. Det innebär att förutsättningarna att ta del av komvux på grundläggande eller gymnasial nivå är begränsade för många bland dem som har störst behov.

Stora behov av stödjande resurser inom vuxenutbildningen

För att de arbetssökande som har störst behov av utbildning ska ta steget kommer det krävas en annan typ av stöd hos kommunerna, särskilt om dessa ska genomföra hela utbildningen. Komvux har idag en omfattande brist på studie- och yrkesvägledare vilket leder till att många påbörjar studier utan att ha träffat en vägledare och lagt upp en individuell studieplan. Det finns också en avsaknad på elevhälsa och studiecoacher som kan stötta eleverna under studierna. Utan dessa resurser på plats riskerar avhoppet att öka och möjligheten att motivera arbetssökande som är tveksamma till studier minskar. Slutligen finns det ett mycket stort behov av att öka antalet språkstödjande resurser inom vuxenutbildningen.

Införandet av matchning till jobb genom utbildning

Införandet av matchning till jobb genom utbildning har kommit olika långt i olika delar av myndigheten. Fler och fler marknadsområden ser nu över hur man behöver organisera sitt arbete för att nå resultat och ett par områden har påbörjat en förflyttning där medarbetare får möjlighet att jobba mer fokuserat med vägledning och reguljär utbildning.

Arbetsmarknadsutredningens delbetänkande synliggör att vägledningssuppdraget är eftersatt inom myndigheten och att det saknas en likvärdighet i tillgången på vägledning, geografiskt såväl som mellan olika målgrupper. En bristande vägledningskompetens och bristande förutsättningar att jobba strukturerat med

vägledning försvårar möjligheterna att få fler att påbörja reguljära studier. Den nya upphandlade insatsen Yrkes och studieförberedande moduler kommer framöver att finnas för att tillgodose en del av behovet. Det finns ett stort behov av kompetensutveckling i frågor som rör vägledning, det reguljära utbildningsväsendet, kompetenskartläggning och samverkan.

Det framkommer allt fler exempel på en utvecklad samverkan mellan kommun och arbetsförmedling på lokal nivå. Detta är en stark faktor som bör bidra till att förutsättningarna att få fler till studier stärks.

Utbildningsplikt från 1 januari 2018

Från och med den 1 januari 2018 införs en så kallad utbildningsplikt för de arbetssökande som bedöms ha behov av reguljär utbildning för att etablera sig på arbetsmarknaden. Utbildningsplikten består av två delar, dels nya sanktionsgrunder i ersättningsförordningen. Dessa gäller för alla arbetssökande som kan få ersättning från arbetsmarknadspolitiken vid reguljära studier. Dels själva pliktparagrafen vilket är en metodstyrning inom etableringsprogrammet som innebär att deltagare med kort utbildning och som därför inte kan matchas till jobb inom tiden för programmet ska i huvudsak ta del av reguljär utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå samt sfi och samhällsorientering.

Minskade språkhinder och ökat fokus på långtidsarbetslösa

I slutet av perioden 2018-2020 bör de nuvarande språkhindren ha minskat något då inflödet i etableringsuppdraget kommer minska. Detta medför att allokeringen av Svenska som andraspråklärare till Sfi-undervisningen kan minska vilket skulle innebära att fler svensklärare finns tillgängliga för utbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

2.7.2 Övergångar till studier för arbetslösa med högst förgymnasial utbildning

Studiestartsstöd

Studiestartsstödet har kommit igång men långsam start var att vänta. Trots de risker som framkommer och den långsamma starten för studiestartsstödet bör Arbetsförmedlingens inställning ändå vara att nyttjandet av stödet ökar markant under 2018. Att komma upp till budgeterade 10 000 helårsplatser (ca: 15 000 individer) är emellertid inte rimligt att tro. Ett nyttjande på drygt 5 000 bör dock kunna förväntas.

Utbildningskontrakt

Under den senaste uppmätta tolv månadersperioden har 2 353 nya utbildningskontrakt beslutats. Med ett ökat fokus bör nivån för 2018 öka till mellan 3 500 och 4 000.

Utbildningsplikt och utbildning inom etableringen

I Arbetsförmedlingens utgiftsprognos från oktober 2017 görs bedömningen att antalet deltagare inom etableringen minskar markant från slutet av 2017 till slutet av 2019. Under 2018 bedöms genomsnittliga antalet aktivt deltagande inom

etableringsuppdraget uppgå till 49 400, under 2019 förväntas antalet sjunkit till 39 900.¹⁰ Utbildningsplikten gäller enbart deltagare i det nya etableringsprogrammet, vilket innebär att deltagare i etableringsuppdraget som är inskrivna till och med 31 december 2017 inte omfattas.

Bedömningen är att totalmålgruppen för utbildningsplikten kan komma att utgöra omkring 23 300 individer under 2018. Det innebär inte att alla av dessa ska, eller kommer få, utbildningsplikt. En del av dessa kommer att bedömas matchningsbara inom programtiden på 24 månader. Trots detta kan vi anta att omkring 15 000 – 20 000 deltagare kan komma att utgöra en potentiell målgrupp för utbildningsplikten under 2018. Som tidigare nämns krävs det att kommunerna kan tillmötesgå detta behov och i nuläget förväntar sig Arbetsförmedlingen inte att kommunerna kan omhänderta behovet på ett nämnvärt bättre sätt än vad som är möjligt idag. Det innebär att stor majoritet av deltagare med utbildningsplikt troligen inte kommer ta det av reguljär utbildning under 2018. Dessa kommer istället fortsatt i huvudsak ha Sfi som huvudsaklig aktivitet.

Antalet övergångar inom etableringen bör ändå öka väsentligt under 2018. Om 15 000 individer omfattas av utbildningsplikten under 2018 skulle det innebära att 12,5 procent av dessa påbörjar studier på grundläggande eller gymnasial nivå om antalet starter för den senaste tolv månadersperioden kvarstår.

Utbildningsplikten som styrning gentemot både individ, Arbetsförmedlingen och kommunen bör ändå ge en viss effekt på volymen. Om andelen som påbörjar komvux på grundläggande eller gymnasial nivå dubblas jämfört med senaste 12 månadersperioden skulle det innebära att 25 procent av deltagarna med utbildningsplikt påbörjar studier, utöver Sfi. Detta skulle utgöra 3 750 personer.

Samlad månivå

Givet ovanstående resonemang kan nedanstående mål för övergångar till reguljära studier bland inskrivna arbetslösa utan fullständig gymnasieutbildning göras.

	2018	2019	2020
Utbildningskontrakt & sänkt utvecklingsersättning	3 750	5 000	5 000
Studiestartsstöd	5 500	6 500	8 000
Studier i etableringsuppdraget	1 200	500	0
Studier i etableringsprogrammet (utbildningsplikt)	3 750	6 500	7 000
Studier med aktivitetsstöd	1 200	1 400	1 200
Avaktualisering (exl. studiestartsstöd)	4 000	4 000	4 000
Totalt	19 400	23 900	25 200

¹⁰ Arbetsförmedlingen (2017) *Prognoser för utbetalningar 2017-2021, oktober 2017*. Dnr: Af-2017/0054 6096

Omräknat till andelar innebär detta andelstal för andelen inskrivna utan fullständig gymnasieutbildning som påbörjar reguljära studier på 1,1 % 2018, 1,4 % 2019 och 1,5 % 2020¹¹

3 God förvaltning

Resultatutvecklingen inom området är i stor utsträckning avhängig interna faktorer. Förändringar i de arbetsmarknadspolitiska förordningarna kan dock ha viss påverkan i så väl positiv som negativ riktning likväl som förändringar i andra myndigheters arbetssätt.

Andel kvalitetsgranskade ärenden utan avvikelser

En svårighet med att sätta målnivåer för indikatorn är att resultatet varierar kraftigt, från 5 till 23 %, beroende på vilken ärendetyp som granskats. För de flesta granskade ärendetyper har resultatet varit omkring 20 %. Resultaten är sammantaget så pass låga att föreslagna målnivåer måste anses vara realistiska, om än ambitiösa, oavsett ärendetyp. Betydande förbättringar av den rättsliga kvaliteten bedöms vara möjliga utan nya och bättre systemstöd. Effekter av den planerade utvecklingen av systemstöd under speciellt den senare delen av perioden bedöms emellertid medföra att resultatförbättringen kan antas accelerera.

Andel kvalitetsgranskade ärenden utan avvikelser ska öka med minst 10 procentenheter 2018, med ytterligare minst 15 procentenheter 2019 och med ytterligare minst 25 procentenheter 2020. Den sammantagna ökningen blir således minst 50 procentenheter vilket för de flesta ärendetyper skulle innebära omkring 70-75 procent korrekta ärenden.

Andel egenorsakade återkrav

Andelen egenorsakade återkrav väntas till viss del minska på grund av att kvaliteten i den interna handläggningen ökar och att färre misstag begås av myndighetens anställda. Andelen egenorsakade återkrav förväntas även minska i och med att fler externt orsakade fel upptäcks på grund av en ökad riskmedvetenhet och på grund av effektivare kontrollmetoder så som införande av månadsuppgifter från Skatteverket under 2018.

Målnivåerna utgår ifrån att arbetsgivare rekviderar stöd från Arbetsförmedlingen och att Arbetsförmedlingen hämtar uppgifter om utbetald lön från Skatteverket i efterhand. Stödkonstruktionen förväntas under 2019 eller 2020 ändras så att stödet betalas ut enbart på grundval av Skatteverkets uppgifter. När detta införs kommer andelen egenorsakade återkrav öka i och med att en extern felkälla helt elimineras.

---

¹¹ Beräkning utifrån en konstant målgruppsvolym på 145 000

Andel egenorsakade återkrav ska inte överstiga 14 % 2018, 12 % 2019 och 10 % 2020.

Andel ändrade beslut vid omprövning

Ändringsfrekvensen vid omprövning på andra myndigheter ligger typiskt sett omkring tio procent och bör ligga stabilt över tid. Det finns ett osedvanligt stort inslag av skönmässighet i flera av Arbetsförmedlingens ärendetyper vilket innebär att viss försiktighet måste iakttas vid jämförelse med nivån på andra myndigheter. Att ändringsfrekvensen typiskt sett ligger kring 10 procent indikerar att marginalkostnaden för att minska andelen felaktiga beslut till enstaka procent vore orimligt hög. En alltför hård styrning på att sänka andelen skulle sannolikt även leda till en alltför stor försiktighet vid tillämpningen av regelverket. En mycket låg ändringsfrekvens kan dessutom tyda på att kunder begär omprövning av beslut som är korrekta för att de upplever sig "felbehandlade".

Andel ändrade beslut vid omprövning ska minska till 10 % 2018, 8 % 2019 och 7 % 2020.

4 Appendix målnivåer 2018-2020

Läsanvisning: Tabellen nedan syftar till att ge en översiktlig bild av resultaten 2017 och målnivåer för 2018-2020. Som en referens finns även resultat 2013 för de områden där motsvarande resultat finns att tillgå.

Verksamhets-mål 2018 och ungefärlig volym/målgrupp	Resultat 2013	Resultat 2017	målnivåer 2018	målnivåer 2019	målnivåer 2020
Matchning Antal lediga platser ca 1 miljon 300 000	83 % Frågan fanns ej 16 %	Tillräckligt med sökande:74 % AF:s bidrag till rekryteringsprocess: 39 % Ingen sökaktivitet: 15 %	minst 75 % minst 41 % högst 13%	minst 76-78 % minst 43-45 % högst 10%	minst 78-80 % minst 45-47 % högst 8 %

21000	27 %	Arbetsmarknads- utbildning 36 %	minst 49 %	minst 55-60 %.	minst 60- %.
Etablering 39 000 25000	26 % Dataunde rlag saknas	Andel i arbete/studier 90 dagar efter etablering: 34 % Omsättning för de i program efter etableringen, 5 %	minst 36 % Kvinnor minst 31 % Män minst 41 % minst 5,3 %	minst 38 % Kv. minst 33 % Män minst 42 % minst 5,6%	minst 40%. Kv. minst 35 % Män minst 43 % minst 6 %
Aktiviteter etablering Ca 70 000	4 % Data saknas Data saknas	Andel som studerar vuxenutbildning inom etableringsplan: 9 % Andel med arbete i etableringsplan: 13,4 %. Andel som deltar i ett arbetsmarknadspoliti skt program inom etableringsplan: 32 %	minst 15 % minst 15 % minst 34 %	minst 18 % Andel med arbete i etableringen byts till omsättning utifrån regelförändri ngar m anledning av etablering blir ett program. minst 34 %.	minst 25 % Andel med arbete i etab byts till omsättning. minst 34 %.
Långtidsarbe tslöshet Ca 95 000 i programmet	4,7 %	Omsättning arbete och utbildning för deltagare i JOB: 4,6 %	minst 4,8 %.	minst 5,1 %	minst 5,3 %

	Data saknas	Ej varit i etablering 4,6%	Samma för båda grupperna	Samma för båda grupperna	Samma för båda grupperna
	Data saknas	Varit i etablering 4,5 %			
Aktivitetsnivå å långtidsarbet slösa 95000	8 %	Andelen deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin som saknar registrerad aktivitet 2017: 15 %	högst 10 %	högst 10 %.	högst 10 %.
	46 %	Andel i arbetsplatsförlagda aktiviteter: 27 %	minst 40 %.	minst 45 %.	minst 45 %
	14 %	Kompletterande aktör 10 %	KA minst 15 %.	KA minst 15 %	KA minst 15 %
Ungdomar 54000	Data saknas	90-dagarsgarantin: ca 500	högst 500 i genomsnitt.	högst 500 i genomsnitt.	högst 500 i genomsnitt
Funktionsnedsatta 70 000	5,0 %	Omsättning arbete och utbildning för personer med funktionsnedsättning : 5,8 %	minst 5,9 %	minst 6,0 %	minst 6,1 %
Korttidsutbildade 145 000	Data saknas	Övergångar till reguljära studier för personer med högst förgymnasial utbildning: 12 500	minst 19 400 motsvarar 1,1%	minst 23 900 motsvarar 1,4 %	minst 25 200 motsvarar 1,7 %
God förvaltning	Data saknas	Ärenden utan avvikelser: 5-23%	Öka med 10 procentenheter.	Öka med 15 procentenheter	Öka med 25 procentenheter
	Data saknas	Egenorsakade återkrav: 15 %	Inte överstiga 14 %	Inte överstiga 12 %	Inte överstiga 10 %

	Data saknas	Ändring vid omprövning: 11 %	högst 10 %	högst 8 %	högst 7 %
--	-------------	------------------------------	------------	-----------	-----------